

Oslo Politidistrikt

Pb 2093 Vika

0125 Oslo

KLAGE TIL STATSADVOKATEN I OSLO

Deres ref.: 15357280 6223/21-201

Oslo, den 7. april 2021

Vi viser til deres underretning til klager i brev datert den 19.03.21 og at det anmeldte forholdet er henlagt fordi anmeldtes forhold ikke bedømmes til å være straffbart. Konvolutten var frankert fredag den 26.03.21 og kan tidligst ha kommet til postboksen mandag den 29.03.21. Pga påskehøytiden ble den ikke hentet før den 03.04.21. Uansett er denne klage rettidig.

Henleggelsen er ubegrunnet idet det ikke fremkommer noen argumentasjon for hvorfor forholdet ikke er ansett å være straffbart. Vi vil derfor som grunnlag for klagen og som et utgangspunkt vise til vår anmeldelse i sin helhet. I tiden som er gått siden anmeldelsen ble innlevert politikammeret den 03.02.21 har det ikke fremkommet noe som svekker anmeldelsen.

Tvert imot har det som har skjedd i ettertid styrket anmeldelsen på flere punkter:

NRK og Kringkastingsrådet har drøftet saken og konkludert med at Mathesons uttalelser var anti-semittiske og ikke akseptable.

NRK har likevel erklært at saken ikke får noen konsekvenser for Matheson. Det forsterker behovet for en strafferettslig reaksjon, både mot Matheson personlig og mot foretaket han arbeider i.

Vi er svært bekymret over denne utviklingen hvor det ser ut til at påtalemyndigheten ikke mener at israelere og jøder har noen særlig beskyttelse i Strfl. § 185, idet det skal mye til for at det blir tatt ut tiltale. En slik restriktiv holdning åpner for at anti-semittiske holdninger får utbredelse i vårt land. Slikt begynner gjerne i det små, men historien – også den norske – viser at det kan ende med alvorlige fysiske handlinger.

Vi registrerer videre at det gjerne blir tatt ut tiltale i tilsvarende sammenhenger, men altså ikke når det er israelere og/eller jøder som blir rammet. Vi viser til følgende saker fra den senere tid:

- Rt. 1981 s.1305 hvor utsagn mot islamitter ble ansett straffbare
- Rt. 212 s.536 hvor en beruset person som ble nektet adgang til en bar, ble dømt for uttrykk som «jævla neger» og «jævla svarting».
- LA-2017-83709 hvor en kvinne ble dømt til å betale en bot for utsagn i en kebabrestaurant som «jævla neger, jævla nigger».
- LH-2019-36965 der en mann ble dømt til betinget fengsel og bot for hatefulle ytringer mot samer.
- LG-2019-45267 der en kvinne hadde uttalt seg hatefullt mot en kvinne av somalisk opprinnelse, men der lagmannsretten også uttalte at uttalelsene ble ansett som diskriminerende mot somaliere som gruppe og folkeslag. Dommen ble anket til Høyesterett

(HR-2020-184-A) som sluttet seg til lovanvendelsen, men reduserte straffen til betinget fengsel og bot.

Det fremkommer av rettspraksis at utsagn må sees i sin sammenheng. Man må derfor i tillegg til det Matheson sier som direkte rammer jøder, legge til den lange rekken av uriktige og/eller voldsomt overdrevne påstander om Israels/israeleres handlinger overfor palestina-arabere. Denne konteksten forsterker og forverrer det anti-semittiske angrepet mot jøder.

Saken er i dette tilfelle alvorligere enn tidligere saker hvor gjerningsmannen har blitt dømt fordi Mathesons uttalelser er fremsatt i NRK som er landets overlegent mest riksdekkende kanal. Videre får uttalelser større kraft og tyngde når de blir fremsatt på NRK og av en meget erfaren NRK-ansatt som er vant til å passe sine ord fortløpende under direkte sending. Utbredelsen og alvorlighetsgraden, blir derfor eksponentielt mye større. Dermed er skadepotensialet betydelig større enn i andre saker hvor vedkommende er blitt domfelt.

Alvorlighetsgraden her er betydelig og langt verre enn uttrykk som «jævla neger». Vi viser til at Mathesons uttrykker ønsket om at en vaksine mot en dødelig pandemi ikke skal virke (i Israel) og av sammenhengen forstår vi at det er for den jødiske delen av israelerne samt for jøder generelt (også i Norge) at den ikke skal virke. Siden det dreier seg om en dødelig sykdom er dette et kronglete uttalt ønske om at jøder skal dø. Stort mere integritetskrenkende kan det ikke bli. Det er særlig foruroligende at Matheson sa dette på bakgrunn av at vi de siste årene har fått en rekke bøker og diskusjoner om hvor ille jødene ble behandlet av Norge før, under og etter den 2. verdenskrig, hvilket burde gitt Matheson signal om å navigere forsiktig i dette farvannet. Da er det desto viktigere at slike tanker ikke får spre seg i det norske samfunn.

På denne bakgrunn ber vi statsadvokaten revurdere henleggelsen.

Følgende organisasjoner stiller seg bak denne klagen:

Med Israel for fred (MIFF)

Internasjonale Kristne Ambassade Jerusalem, norsk avdeling

Ordet og Israel

Norge-Israel Foreningene

Den Norske Israelmisjonen

Hjerte for Israel – Pinsebevegelsens arbeid i Israel

Venner av Israel i Norsk Arbeiderbevegelse

JNF-KKL, Jødisk Nasjonalfond Norge

Stiftelsen Human Rights Service

Med vennlig hilsen,

Bengt-Ove Nordgård, styreleder Med Israel for fred (MIFF)